

Meningsfyldt nonsens

Af Carsten R. Kjaer, Aktuel Naturvidenskab

For et par numre siden bragte vi i Aktuel Naturvidenskab en kort notis om programmet SciGen, udviklet af forskere ved MIT som en satirisk protest mod datalogikonferencer, som forskerne mente accepterede bidrag af meget lav faglig standard. Programmet kan generere en tilsyneladende formfuldendt datologiartikel, som ifølge programmets ophavsmænd ikke adskiller sig væsentligt fra, hvad man kan læse i materiale fra disse "lavniveau-konferencer". At forskerne havde en pointe må siges at være bekræftet ved, at en fransk forsker for nylig kunne vise, at programmet er blevet flittigt brugt til at lave en lang række artikler, der er blevet optaget i såkaldte conference-proceedings udgivet på fine forlag.

Rapportgeneratoren

De amerikanske forskere er ikke de eneste, der har moret sig med at lave sådanne programmer. Allerede tilbage i 1996 brugte Peter Sestoft noget af sommerferien på at udvikle en *Stokastisk Rapportgenerator*, som med et enkelt klik kan lave et forslag til et "Virtuelt Center". »Virtuelle centre var det nye sort i 1996, og forskningsministeriet havde udgivet flere rapporter om disse uundværlige enheder, herunder *Forslag til Virtuelt Center for Humanistisk og Samfundsvidenskabelig IT-forskning*, som i hvert fald den gang forekom mig noget flokskuløst«, fortæller Peter Sestoft, der i dag er professor ved IT-universitetet i København. Og da han allerede i sin gymnasietid omkring 1980 havde udviklet et program, der kunne generere grammatisk korrekt, men meningsløs dansk tekst, var det ikke det store problem at lave en mere avanceret og webbaseret udgave af programmet, som en satirisk kommentar til ministeriets forslag.

»Teknisk set er det ikke vanskeligt at lave et sådant program«, forklarer Peter Sestoft. »Først skal man vælge et passende forråd af buzzwords, fx "koncept", "struktur", "potentiale", "ressource", "global", "virtuel". Dernæst skal man programmere nogle rutiner til at generere sætninger og ledsætninger, der overholder dansk grammatik, sådan at rutinerne vælger tilfældigt fra ordforrådet og fra udvalget af mulige sætningsstrukturer. Dansk grammatik er grundlæggende ret simpel, men man skal selvfølgelig have styr på intetkøn, fælleskøn, flertalsformer mv.«

Sjov med et tvist af alvor

I modsætning til programmet SciGen er Peter Sestofts stokastiske rapportgenerator – så vidt han da ved – ikke blevet brugt til andet end sjov og ballade. Udover den personlige fornøjelse har arbejdet med programmet givet ham lidt ekstra anseelse i det akademiske miljø. »Jeg har fået en hel del reaktioner gennem tiden, hvor folk har sagt til mig, at rapportgeneratorens kreationer i mistænkelig grad mindede om et typisk strategidokument. Og når jeg bliver præsenteret i akademiske sammenhænge – fx som foredragsholder – bliver jeg ofte nævnt som ham der har lavet rapportgeneratoren.«

Peter Sestoft med en kreation fra sin stokastiske rapportgenerator.

Foto: Martin Nedergaard Møller

I dag arbejder Peter Sestoft ikke med noget, der har med computergenereret tekst at gøre. »Men arbejdet med rapportgeneratoren har givet mig anledning til at reflektere over, hvor ivrige vi som læsere er for at tillægge også "rigtige" tekster (skrevet af mennesker) et indhold eller en dybsindighed, der måske ikke er der. Det er nemt at bilde sig ind at en velformuleret og kompliceret tekst også er meningsfuld – eller i hvert fald sværere at overbevise sig om det modsatte«, siger han. »I disse tider, hvor alle afkræves større og større produktion, burde det ansopre læsere til at være skeptiske og spørge: "Giver dette mening"?«.

Mange muligheder

Selvom Peter Sestoft ikke selv har planer om at opdatere sin rapportgenerator, er det langtfra umuligt, at der vil kunne blive god brug for en opdateret version i fremtiden. I hvert fald skriver han på sin hjemmeside, at hvis man justerer ordforrådet og tilpasser lix-tallet, kan rapportgeneratoren formentlig bringes til at generere evalueringsbilag, høringsvar, strategiplaner, kvalitetsudviklingsrapporter, essays om postmodernisme, OL-reportager og lignende dokumenter. Og den slags bliver der næppe mindre af lige med det første... ■

Programmet er frit tilgængeligt via: www.itu.dk/people/sestoft/center.html